अरालं ते पालीयुगलमगराजन्यतनये न केषामाधत्ते कुसुमशरकोदण्डकुतुकम् SaundL. 58.

अगराजपुत्री (agarāja–putrī) *f.* the daughter af the king of mountains (i. e. Pārvatī) कृताभिषेकः स रराज रामः··· । कृताभिषेकस्त्वगराजपुत्र्या रुद्रः सनन्दिर्भगवानिवेशः Rāmā. iii. 15. 39.

अगराजित (aga–rājita) *adj.* [*f.* –ā] adorned with or beautified by the mountains न तेन राज्ञा सहसागराजिता भवेन्मही किं सहसागरा जिता NalaCam. 4. 18.

अगरापदेश (agarāpadeśa) *m.* disguise or pretext of an antidote of poison चिकित्सकव्यञ्जनो वा गरमगरापदेशेन ArthS'ā. ii. 200. 9 (5. 2) (comm. अगरापदेशेन विषहरौषधव्याजेन)

अगरिपु (aga–ripu) *m.* enemy of the mountains (i. e. Indra) अगादगरिपोः सभां तदनु दानवोपप्लवं निवेद्य बलवैरिणे वसुमती पुरस्कृत्य तम् ĀnandRa. 1. 9.

अगरिमन् (a–gariman) *adj.* devoid of greatness or worthiness त्वां त्रपिष्ठमहमत्रपिमाणं ही करोम्यगरिमा त्रपयन्ती DvyāśraKā. 20. 53 (comm. अगरिमा स्त्रीत्वेन गुरुत्वरहिता)

अगरी (agarī) *f.* **i** name of a grass *Andropogon serratus* [PW]; **ii** the tree deotar, AmaK. 786; S'abdaRa.(Su.) 4. 147; **iii** any substance that removes poison [APTE]

अगरीयस् (a–garīyas) *adj.* [*f.* –ī] [*comp.* of *aguru*] **i** not great, minor, younger, negligible पूर्वोपकारी यस्तु स्यादपराधेऽगरीयसि । उपकारेण तत्तस्य क्षन्तव्यमपराधिनः MahāBhā. iii. 29. 25; अगरीयान्न पदं नृपश्रियः Kirātā. 2. 14 = KāvyaPra. 371. 2 = VyaktiVi. 61. 7; 63. 6; अगरीयसोऽपि ब्राह्मणस्य तद्वयमुक्त्वा स्नात्वेत्यादि प्रायश्चित्तं कुर्यात् ManvaVi. 1446. 21 (*on* 11. 204); दीर्घकालापनोद्याशौचं गरीयः । अल्पकालापनोद्याशौचमगरीयः SmṛtiCan. vi. 57. 8; **ii** not more complex or elaborate व्यापकताघटितकारणतायाः साध्यतामपेक्ष्यागरीयस्या एवोक्तरीत्या प्रवर्तकत्वादिसंभवात् VyutpaVā. 208. 12.

अगरु (agaru) *n. m.* [TURN. 45; MAYR. / न गिरति; गॄ उ, न. त. APTE] cf. **अगुरु** **1** aloe, *Agallochum* चन्दनस्य रसैः शीतैः पुण्यगन्धैर्निषेवितम् । दह्यतागरुणा (v. l. for °गुरुणा) चैव देशे देशे सुगन्धिना MahāBhā. i. 213. 33; iv. 210*. 2; (शुशुभे राक्षसाधिपः) पश्यन् ··· । अगरूणां च मुख्यानां वनान्युपवनानि च Rāmā. iii. 33. 22; iv. 32. 7; छेत्तव्यं शिल्पिना ततः । ··· अगरुं कर्णिकारं च PauṣkS. 40. 18; कुङ्कुमागरुकर्पूरैः समालिप्य समन्ततः PāraS. 3. 52; 14. 329; कुटन्नटैलाह्रीबेरश्यामकागरुचन्दनम् । ··· संहरेत् BhelaS. 7. 26 (1. 6); रोचनागरुपुष्पं तु सप्तमेऽहनि दापयेत् MatsyaP. 266. 59; गुग्गुलुं महिषाणां च सालनिर्यासमेव च । अगरुं देवदारुं च उशीरं श्रीफलं तथा । ह्रीबेरं चन्दनं मुस्ता दशाङ्गं धूपमुच्यते VṛHārSm. 7. 104; विततलौहित्यतीरागरुतयरुत्वचः (?) AvantiKa. 80. 18; काश्मीरकस्तूरिकाकर्पूरागरुभिः करोमि तिलकं देहेऽङ्गरागं ततः DevīCatuSt. 21; अगरोः पलाष्टमेन त्रिगुणेन पणस्य विंशतिर्त्र्यंशान् । उपलभते GaṇiSāSaṁ. 2. 10; 2. 63; 5. 155; रास्नाहरेणुशतपुष्पसुरेन्द्रकाष्ठकुष्ठागरुस्तगरबिल्वबलाप्रियालैः ।···आलेपयेत् KalyāKā. 9. 36; कर्पूरागरुपद्मकलवङ्गकङ्कोलजातीनाम्··· मुखदौर्गन्ध्ये कार्यम्···तैलम् SiddhYo. 58. 90; (सरस्वतीम्) पूजयेत् ··· चन्दनागरुकस्तूरीकुङ्कुमैर्द्विजसत्तम SkandP. ii(4). 11. 8; ii(2). 31. 18; iii(1). 45. 29; iii(1). 48. 83; iii(2). 17. 6; बिल्वपत्रैः सकमलैः कर्पूरागरुचन्दनैः । ··· अर्चयेत् VāmaP. 62. 12; 62. 13; 85. 8; सुगन्धैश्च मुरामांसीकर्पूरागरुचन्दनैः । ···अर्चयेद्वनमालिनम् BhaviP. 167A. 7 (i. 115. 33); चन्दनागरुकर्पूरकस्तूरीपूपवाससाम् । परन्यासापहरणं स्वर्णस्तेयसमं स्मृतम् PadmP. ii. 67. 58; iv. 54. 2; iv. 80. 56; अगरुं प्राशयित्वा तु सर्वयज्ञफलं लभेत् SaurP. I6. 16; 65. 21; चन्दनागरुकर्पूरकस्तूरीपट्टवाससाम् । विक्रयस्त्वविपत्तौ यः कृतो ज्ञानाद्विजातिभिः S'ivaP. v. 5. 37 (411B. 13); अगरुजनितैर्धूपैरालिह्यमानवितानकं खनित्रपटहं प्रापुः पार्थाः स्वयंवरमण्डपम् BhārCam. 2. 73; अगरुकर्पूरधूपदीपादिभिरुपचारैः परिसमापितमहेश्वरोपहारनित्यक्रियः (महीपतिः) UdaySuKa. 116. 3; अगरुः श्रीवासकं कुङ्कुमम् ··· वातकफौ विषं च विनियच्छति Hastyāyur. 76. 13 (1. 10); 147. 27 (1. 18); पुन्नागागरुधूपेन गन्धर्वानर्चयेत् बुधः SamarāSū. 36. 13; सूक्ष्मैलागरुचन्दनम् ··· एकीकृत्य महत्पात्रे ··· पचेत् S'ārṅgaS. ii. 8. 12; ii. 12. 272; मांस्युशीरं सतगरमेलागरुकुटन्नटम् । ··· एतैस्तैलं विपक्तघ्यम् KāśyaS. 345A. 3; कर्पूरागरुकस्तूर्यः कुङ्कुमं गन्धगुग्गुलुः । ···धूपाः स्युः VasiS. 18. 121; अगरुं सरलं चैव काष्ठान्येतानि निक्षिपेत् Mānaso. iii. 2. 938; अष्टांशेन तथागुरोः(v. l. °गरोः)पलदलं निष्केण मे देहि तान् Līlā. 98; चन्दनागरुकर्पूरलवङ्गैलालताफलम् । ···विन्यसेत् MayaMa. 12. 31; 28. 3; चन्दनागरुकर्पूरमांसीकुङ्कुमरोचनाः । ···शाक्तो गन्ध उदाहृतः ĪśānS'iPa. i. 8. 57; चन्दनागरुकर्पूररोचनाकुङ्कुमादिभिः । वश्याय जुहुयान्मन्त्री S'āraTi. 12. 152; का कृतिश्चन्दने कृत्या कागरौ···। इति पृष्टस्य प्रत्येकं सर्वेत्युक्तं पुरा तव DvyāśraKā. 13. 20; कर्पूरागरुकस्तूरीचन्दनादिभिराचितः । एकसौरभ्यनिष्पन्न इव तिष्ठ दिवानिशम् TriṣaS'aPuC. i. 1. 342; iii. 1. 273; कुर्याद्वेधं वरुणवायुना । कर्पूरागरुकुष्ठादिगन्धद्रव्येषु सर्वतः YogS'ā. 5. 268; कर्पूरागरुकस्तूरीभोगैः पुष्पैः फलादिभिः । संपूज्य जलदं रत्नम् UttaKuC. 182; भोगे अगरुकर्पूर[कुं]कुमप्रत्यं द्र ··· एतत् सर्वं प्रतिवर्षं कारापनीयम् EI. xi. 57. 13; लवङ्गतक्कोलकजातिकेशकस्तूरिकैलागरुसारमुख्यैः । ··· या भोगिनामैहिकभोगभूमिः EI. xiv. 92. 44; चन्दनागरुकुङ्कुमसङ्कुमृगमदकर्पूरकस्तूरीगोरोचनादिदिव्यगन्धसर्वाङ्गीणविलेपनम् ParaśuKS. 4. 5 (139. 2); चन्दनागरुभिस्तस्या वपुः संस्कार्य संज्ञिनः TīrthaKa. 90. 13; किं दह्यमानमगरु स्वभावसुरभि परित्यजति SūktiRa. 31. 29; चन्दनागरुकुष्ठानि शिवासर्जरसौ सिता । मलयानिलनामायं धूपः S'ārṅgaPa. 3256; कदम्बागरुचन्दनम् । ··· घृतेन वटिकां कृत्वा खादेत् RaseCin. 9. 207 (208. 2); चन्दनागरुकस्तूरीकुङ्कुमै रक्तचन्दनैः । भूर्जे विलिख्य गुटिकाम्···धारयेत् MahNirvāT. 7. 70; कर्पूरागरुनालिकेरतिलकैः ··· दरीदृश्यते सेयं शान्तिकरी ··· मही TantrSa. 1. 39 = S'ilpaRa. i. 3. 6; स गुग्गुल्वगरूशीरशर्करामधुचन्दनैः । धूपयेदाज्यसंमिश्रैः ···देशिकः TantrSā.(K.) 53. 16; बहिरपि चागरुचन्दनकर्पूराद्यैर्विलेपयति PraboSu. 22; काश्मीरजेनागरुणा ··· बहुभिः सुरभिर्द्रै(? द्र)व्यैः ··· सप्ताश्व इव तेजस्वी सप्तार्चिषमतर्पयत ParamāKā. 70. 36; 173. 9; RājNī. 98. 26; ṢaḍrasaNi. 20. 13; AbhidhāCi. 640; ParaNā. 2225; KośaKaTa. 1. 3472; मनोन्मनाय नमः इति मन्त्रान्ते चन्दनागरुकर्पूरादिमिराघर्षणं विधाय NityoNi. 127. 27; **2** the inner part of the wood of the tree *Dalbergia sissoo* (śiṁśapāsāra) ज्योङ्गके शिंशपासारे प्रोच्यतेऽगरु पण्डितैः AbhidhāMañ. 257. 2.

अगरुक (agaru–ka) *n.* *Agallochum*, aloe tree or wood कर्पूरचक्रागरुकमनशिलाध्यामकाव्याप्ततीरः ।···अम्बुराशिः Kāvyālaṅ.(Bh.) 5. 68; शान्त्यादौ साधनानीके कर्पूरागरुकासृजाम् (गन्धेन युक्तश्चेष्टोऽग्निः) MṛgendraT. ii. 6. 66.

अगरुकाष्ठ (agaru–kāṣṭha) *n.* aloe wood तन्मध्येऽगरुकाष्ठौघैः श्रीखण्डैरपि पूरिते । रामदेवसमादिष्टैर्नरैः प्रज्वालितः शिखी BṛKathāK. 89. 3.

अगरुक्षोद (agaru–kṣoda) *m.* powder of aloe wood, aloe powder अपूर्यन्तागरुक्षोदैर्धूपघट्यः पदे पदे TriṣaS'aPuC. i. 4. 623.

अगरुखण्ड (agaru–khaṇḍa) *m. n.* a piece or chip of aloe wood दग्धस्यागरुखण्डस्य स्फारीभवति सौरभम् DṛṣṭāKaS'. 8.

अगरुगन्ध (agaru–gandha) *adj.* having the fragrance of aloe शिथिलाङ्गोऽगरुगन्धः···पैत्तिकप्रकृतिर्नरः BhelaS. 72. 19 (3. 4)

अगरुगन्धिन् (agarugandh–in) *adj.* having the fragrance of aloe, fragrant with aloe आयागभूतं (धनुः) ··· अर्चितं विविधैर्गन्धैर्धूपैश्चागरुगन्धिभिः Rāmā. 1. 750*. (2); अरमताविरतं रमणीजनैरगरुगन्धिषु गर्भगृहेषु सः MadhuVi. 5. 55.

अगरुचन्दनवाटिका (agarucandana–vāṭikā) *f.* a grove of aloe and sandal trees साम्राज्यभूरगरुचन्दनवाटिकाया मार्गेऽजनिष्ट मलयाद्रिरमुष्य दृष्टयोः Acyutarā. 6. 33.

अगरुचित (agaru–cita) *adj.* mixed or thick with aloe भवद्वैरिवधूवदने वने च... भान्ति···नागरुचिताश्चन्दनपत्रभङ्गाः NalaCam. 2. 3(12)

अगरुज (agaru–ja) *adj.* produced from aloe ततो हयमुखानि च । भूर्जपत्रे विलिख्येत (sic.) कुङ्कुमागरुजै रसैः PāraS. 23. 150.

अगरुजन्मन् (agaru–janman) *adj.* issuing from aloe केशानुद्वापयामासुर्धूमैरगुरुजन्मभिः PāṇḍaC. 5. 506.

अगरुतिल (agaru–tila) *m.* sesame–like mark of aloe paste चुम्बनविमृदितागरुतिलभाङ्ग(? भङ्ग) पारिप्लवस्वेदबिन्दुरेखम् । ···सुरतमाचचार AvantiKa. 35. 12.

अगरुतोय (agaru–toya) *n.* water made fragrant with aloe कर्पूरागरुतोयेन मिश्रेण स्नापितेन च । ··· यत् पुण्यम् ··· तत्सर्वं कथय NaraP. 33. 4; कर्पूरागरुतोयेन स्नपयेद्यस्तु कञ्जजम् । ··· ब्रह्मलोके महीयते BhaviP. 42B. 29 (i. 17. 65); चन्दनागरुतोयेन सर्वगन्धोदकेन च । ··· प्रोक्षयेत् स्थपतिः MayaMa. 18. 192.

अगरुदारु (agaru–dāru) *n.* aloe wood सन्चिवः ··· कुण्डमगरुदारुभिः पर्यपूरयत् PārśvC. 7. 407.

अगरुदिग्ध (agaru–digdha) *adj.* besmeared with aloe–paste चन्दनागरुदिग्धेषु···उरःसु MahāBhā. v. 124. 10.

अगरुद्रव (agaru–drava) *m.* liquid paste of aloe काश्मीरैरगरुद्रवैर्मलयजैरुद्वर्तनं कारय TripuMāPūSt.(S'aṅ.) 33; उद्गन्धैरगरुद्रवैः···स्नानं ते परिकल्पयामि TripuMāPūSt.(S'aṅ.) 35; अगरुद्रवम् । बाहुमूले च कण्ठे च विलिप्य सान्द्रमेव च PadmP. iv. 110. 211.

अगरुद्वय (agaru–dvaya) *n.* two kinds or varieties of the aloe wood (black and white ?) कुङ्कुमं च मुरं मांसी कर्पूरं चागरुद्वयम् । ···कलशानां चतुष्टयम्···द्रव्यैरुक्तैः प्रपूरयेत ĪśānS'iPa. iii 50. 270.

अगरुधूप (agaru–dhūpa) *m.* incense or fumes of aloe सः···शालां ददर्श ···धूम्रामगरुधूपेन Rāmā. v. 7. 24; BhaviP. 64A. 11 (1. 30); बहुभिरगरुधूपैः